

גישות ושיטות בחקר הפוליטיקה והממשל

קורס מבוא בשנת הלימודים תשע"ח

דן תמיר

יום ב', 12:00 – 14:00

הקורס מבוא לגישות ושיטות בחקר הפוליטיקה והממשל נותן הכרות ראשונית עם תחום הידע המדעי החוקר את הפוליטיקה האנושית. הקורס מבקש לחשוף את הסטודנטים ליסודות החשיבה, החקירה והניתוח המדעיים ולגוף הידע המושג באמצעותם ולתת להם כלים בסיסיים בתחום; למפות ולהסביר את עולם התוכן, הנושאים והדילמות המעסיקות את מדעני המדינה, ולהציג את הגישות והשיטות המדעיות העיקריות שבהן נעשה שימוש בתחום דעת זה. הקורס מעלה סוגיות עקרוניות בנוגע לאופנים השונים – תפיסית ומתודולוגית – שבהם מבצעים מדעני המדינה את מחקריהם, במטרה לעודד את הסטודנטים לפתח מודעות עצמית ביחס לתחום המחקר, על מגבלותיו ועל אפשרויותיו.

לקורס שני מרכיבים, המשתלבים זה בזה. המרכיב הראשון הוא גישות שונות לחקר הפוליטיקה והממשל: הגישה הפוזיטיביסטית, הגישה ההתנהגותית, גישת הבחירה הרציונלית, הגישה המוסדית, גישות פרשניות שונות ועוד. המרכיב השני של הקורס הוא הכרות עם שיטות מחקר המשמשות את מדעני המדינה – כמותניות, איכותניות והשוואתיות – והתנסות בסיסית בשימוש בהן, בין השאר סקרים, נתוחים סטטיסטיים, תצפיות, מחקרים ארכיוניים ונתוח תוכן.

הקורס מורכב משיעורים (המבוססים על הרשימה הביבליוגרפית שלהלן) ומתרגולים שיכללו התנסויות בגישות ובשיטות הנלמדות בקורס.

ביבליוגרפיה בסיסית

ברוך זיסר (עורך) *מדע המדינה לגונוי* (תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה, 1993).
תומס ס' קון, *המבנה של מהפכות מדעיות* (תל אביב: ספרי עליית גג, 2005).
רוד הייג ומרטין הרופ, *פוליטיקה השוואתית* (רעננה: האוניברסיטה הפתוחה, 2011).
רות בייט-מרום, *שיטות מחקר במדעי החברה: עקרונות המחקר וסגנונותיו*, מהדורה שנייה (תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה, 2001).

מארש ופרלונג (עורכים), *תיאוריות וגישות במדע המדינה* (תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה, 2005).
ברוך קימרלינג (עורך), *בין מדינה לחברה: סוציולוגיה של הפוליטיקה* (רעננה: האוניברסיטה הפתוחה, 2005).

נעמה צבר בן-יהושע (עורכת), *מסורות וזרמים במחקר האיכותי* (תל-אביב: דביר, 2001).

ליסה הריסון, *מחקר פוליטי* (רעננה: האוניברסיטה הפתוחה, 2005).

Oxford :Oxford) *A New Handbook of Political Science* ,D.Klingemann H & .E.Goodin R
(1996 ,University Press

Alker Hayward R., "Political Methodology Old and New", *A New Handbook of Political Science* (Oxford: Oxford University Press, 1996) pp. 787-797.